

království českého a hrabství tyrolského. Oni pak vidouce nepřátele, v úzase nevěděli, co by měli dělat, neboť nemohli odporovat naší moci. A tak jsme se s pomocí boží zmocnili města. Hrad se však držel několik dní proti nám; když jsme však těm, kteří byli na hradě, pohrozili, odevzdali hrad do našich rukou. Potom jsme se položili s vojskem před městem Feltre. A poněvadž veronský vladař byl tehdy zaměstnan bojem proti Benátčanům a oni s ním, proto nemohli nám ani našemu vojsku vůbec škodit, naopak, obě strany s námi vyjednávaly, žádajíce si nás přivolat na pomoc. A když jsme po šest týdnů obléhali město Feltre, uzavřeli jsme smlouvu s Benátčany. Zavázali se nám tak, že nám budou pomáhat s celou svou mocí v oné válce proti Mastinovi della Scala. I poslali nám na svůj náklad sedm set jízdnicích oděnců a mnoho pěších. My pak propustivše svého bratra, jeli jsme s vojskem do Benátek, kde jsme byli přijati s velkou slávou a hoštěni s velkou vážností. Potvrdili jsme vzájemný spolek a vrátivše se odtud dobyli jsme města Feltre vyhladověním. Také vikáři v Padově, da Carrara, se s námi smluvili, zmocnili se Padovy a zajali Alberta, staršího bratra Mastinova, kterého dali do zajetí Benátčanům. A zůstávajíce našimi poddanými, podrželi Padovu ve své moci. My pak, propouštějíce své služebníky, ustanovili jsme je v městech i hradech Feltre a Bellunu za kapitány; ve Feltre Volkmar z Burgstallu, šlechtice z hrabství tyrolského, v Bellunu Endrighetta da Bongajo; velitelem pak ve válce proti veronským Janu z Lipé, který, byv sedm dní kapitánem zemřel; na jeho místo jsem dosadil Zbyňka Zajíce.

A tak vrátivše se do hrabství tyrolského jeli jsme do údolí Innu a odtud do království českého a smířili jsme se s vědovody rakouskými; neboť před tím jsme nebyli přáteli. Té zimy v masopustě zasnoubili jsme svou nejstarší dceru Markétu Ludvíkovu, provorozenému synu Karla, krále uher-
ského, a učinili s tímto spolek na výboj i odboj. Potom pak, když nás jednou náš švagr pozval na zítřek na hostinu,

vzbudil nás při východu slunce jeden z rytířů ze spánku, řka: „Pane, vstávejte, nastává soudný den, neboť celý svět je samá kobylka.“ Tehdy vstavše jsme nasedli na koně a rychle jeli, chtějíce vidět, kde je jejich konec; dojeli jsme až do Pulkavy, sedm mil daleko na délku, kam až sahaly. Jak ale široko se prostíraly, jsme zjistit nemohli. Jejich hlas byl podobný hřmotu, jejich křídla byla jakoby popsána černými písmeny a bylo jich tak hustě jako sněhu, takže nebylo možno vidět pro ně slunce. Vycházel z nich veliký zápach. Pak se rozdělily některé směrem k Bavorsku, jiné k Frankům, jiné do Lombardie a jiné sem i tam po vsi zemi. Byly tak plodné, že dvě za noc plodily dvacet mladých i více; byly maličké, ale rychle rostly. Vyskytovaly se ještě třetí rok.

V té době zemřeli během dvou měsíců naše sestra a náš švagr, vévoda rakouský, jež jsme od času své návštěvy již nebyli spatřili.

Kapitola XI

Když pak jsme přišli do Čech, přihodilo se, že jsme přijeli ze Staré Boleslavě do Toušeně; když se nás počal zmocňovat spánek, dostavilo se nám silné přemítání o těchto slovech evangelia: „Podobno je království nebeské pokladu skrytému na poli,“ atd., která se čtou na den sv. Ludmily. A tak počav přemítat o nich ve snách, vykládal jsem je. Probudiv se pak podržel jsem ještě v paměti obsah první části evangelia a tak s pomocí boží a milostí jsem dokončil výklad, jenž se počíná: „Podobno je království nebeské,“ atd.

Bratři! Obsah svatých evangelii nedovede nikdo plně vysvětlit, protože jejich smysl je tak hluboký, že nikdo nemůže vznášet jejich pravd postihnout a sdostatek jejich význam vypovědět. O tom praví sv. Pavel v listě: „O hlubokosti bohatství, moudrosti a poznání božího. Jak

nevzpytatelní jsou soudové jeho a nevystižitelné cesty jeho.“ A týž: „Neboť kdo poznal mysl Páně neb kdo se stal jeho rádcem?“ Proto, pokud mi bylo dáno shůry od boží milosti, od níž „všechno úděl nejlepší a každý dar dokonaly shůry sestupuje,“ píše Jakub ve svém listě, chci vám něco napsat k porozumění tomu svatému evangeliu, a prosím vás, abyste to bratrsky přijali a s upřímností čistého srdce o tom uvažovali.

Zajisté jste slyšeli, drazí, že Matouš přirovnává v tomto podobenství království nebeské k pokladu skrytému v poli, kterýmžto pokladem se vlastně mímí Duch svatý, ježž člověk nachází skrze lásku a milost Ježíše Krista, neboť slíbil jej svým věrným v evangeliu Janově řka: „Prositi budu Otce svého a jiného utěšitele dá vám, aby s vámi na věky zůstal, duch pravdy.“ Polem pak nebo zemí, v níž se onen poklad nachází, se míní srdce člověka, kam člověk zasévá skutky dobré i zlé, které na konec přinášejí své duši ovoce, podle toho, jak je tam byl zaséval; to dosvědčuje Lukáš řka: „A které padlo do půdy dobré, ti jsou, kteří v srdci uslechlíem a dobrém slyševše slovo boží zachovávají je a užitek přinášejí v trpělivosti.“ Poklad ten pak jistě je skryt před hříšníky a lidmi nehodnými, kteří nechtějí mít ani zkroušenost ani činit pokání a tak ztrácejí oči milosti boží, jsouce zaslepeni nemohou nalézt onoho pokladu. O nich praví prorok: „Oči mají a viděti nebudou.“ Ale člověk vpravdě zkroušený nalezne onen poklad milosti Ježíše Krista, jak shora bylo řečeno, poněvadž podle slova žalmistova: „srdcem zkroušeným a pokorným Bůh nezhrdne,“ nýbrž svým přehojným milosrdenstvím je vždy potěší a pomůže mu, jak se čte v žalmu: „Raduj se v Pánu a dá tobě žádosti tvého srdce.“ Když pak člověk zkroušený nalezne ten poklad, skryje jej ve svém srdci, bdě, boje se o něj a stráže ho, aby ďábel, náš protivník, který, jak dí Petr, „obchází hledaje, koho by pohltil“, neodňal pokladu ze srdce jeho.

Podle toho můžeme rozumět tomu, co se čte v evan-

geliu sv. Matouše: „Nechť neví tvá levice, co činí tvá pravice.“ Ale je si pamatovat, že „radostí naplněn jsa pro něj odchází“, což znamená chvátání, neboť máme chvátat k dobrým skutkům. Neboť v evangeliu Lukášově se praví: „Výjdi rychle na náměstí a na ulice města a uveď sem chudé i chromé a mdlé.“ Dále pak se vypravuje v uvedeném podobenství, že onen člověk, našed poklad, „odešel a prodal vše, co měl“, totiž své hříchy, odřeknuv se zlých skutků. K tomu se vztahuje, co je psáno v evangeliu Lukášově o Matoušovi: „A opustil všechno své“ i ono: „Nevzdá-li se kdo všeho, co má, nemůže být mým učedníkem.“ A toto prodání a vzdání se má se stát na náměstí a to nikoliv na každém, nýbrž ovšem na náměstí svědomí, to je čistou zpozdědí a úplnou zkroušeností, a před knězem, Bohem k tomu určeným, podle učení Kristova: „Jděte a ukažte se kněžím.“ K tomu nás také vybízí Jakub ve svém listě řka: „Vyznávejte se jedni druhým ze svých hříchů.“ Za ty pak zlé skutky, když je byl prodal a vzdal se jich, má přijmout skutky dobré a vlastnictví onoho pole, totiž srdce, které má chovat v lásce a trpělivosti, a v něm ukrýt řečený poklad. A vytrvá-li až do konce, bude držet poklad ten v království nebeském na věky podle slov Matoušových: „Shromážďujte sobě poklady v nebesích, kde ani mol ani rez jich nekazí.“

Kapitola XII

Podobno je království nebeské člověku kupci, hledajícímu pěkné perly, který, když nalezl jednu drahou perlu, odešel a prodal všechno, co měl a koupil ji.

K tomuto podobenství je nejprve připomenout, že perla je drahokam úplně čistý, jasné barvy a beze vsí poskrvný, a proto v tomto podobenství může k ní v obrazném smyslu jistě právem být přirovnán zákon boží, v němž je obsaženo mnoho dobrých, čistých, jasných a neposkrvně-